

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kf.VII.45.126/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Dr. Cséffán József
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Gyulai Sarolta ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Katona-Győr Patrícia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: sérelemdíj kifizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Pécsi Törvényszék 11.K.701.479/2020/38.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 11.K.701.479/2020/38. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 400.000 (négy százezer) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes a ... állományában teljesített bűnügyi technikus beosztásban szolgálatot 2018. április 30. napjáig, szolgálati jogviszonya 2018. április 3-án lemondással megszűnt. Munkaköri feladatai közé tartozott az adatok lekérdezése a személygépkocsi nyilvántartásból.

[2] A kapitányságvezető 2015. január 14-én fegyelmi eljárást rendelt el a felperessel szemben, arra hivatkozással, hogy a felperes három esetben jogosulatlan adat lekérdezést végzett a Robotzsaru-Neo OES (Országos Személykereső) rendszerben, egyidejűleg a felperes szolgálati beosztásból történő felfüggesztéséről is rendelkezett. A kapitányságvezető a 2015. január 22-én a fegyelmi eljárást felfüggesztette a büntető eljárás jogerős befejezéséig, tekintettel arra, hogy a felperes cselekménye alkalmas a Btk. 305. § c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntette gyanújának megállapítására, és a tényállás tisztázása, a bizonyítási eljárás lefolytatása a büntetőeljáráshoz szükséges lehet.

[3] A Kaposvári Törvényszék Katona Tanácsa 2016. év január 21-én kelt Kb.I.26/2015/12/II. számú ítéletével a felperest az információs rendszer megsértésének vétsége, illetve annak kísérlete miatt emelet vád és következményei alól felmentette. A fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 2017. év január 11-én 6.K.bf.28/2016/5. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperest bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett információs rendszer megsértésének vétségében. A Kúria 2017. június 20. napján Bhar.I.537/2017/5. számú ítéletében a Fővárosi Ítéltábla Katona Tanácsa ítéletét megváltoztatta, a felperest a folytatólagosan elkövetett információs rendszer megsértésének vétsége vádjától felmentette. A Kúria ítéletének indokolása szerint nem vitatható, hogy a felperes megszegte az adatkezelés célhoz kötöttségére vonatkozó, a II. fokú ítéletben felhívott belső utasítást, azonban cselekménye – egyes feltételek fennállásának hiánya folytán – nem volt bűncselekmény.

[4] A Szigetvári Rendőrkapitányság – a Kúria ítélete alapján – 2017. szeptember 20. napján kelt határozatával a fegyelmi eljárás folytatásáról rendelkezett, azzal a módosítással, hogy a továbbiakban a 2014. január 11-én ...1, valamint 2014. május 27-én ...2 vonatkozásában elkövetett cselekménnyel kapcsolatos fegyelmi felelősség a fegyelmi eljárás tárgya.

[5] A Szigetvári Rendőrkapitányság 2017. szeptember 29. napján ismételten a fegyelmi eljárás felfüggesztéséről rendelkezett.

[6] A Szigetvári Rendőrkapitányság 2018. február 16. napján kelt határozatával a felperest megrovás fenytéssel sújtotta.

[7] A felperes a fegyelmi határozat ellen panaszt nyújtott be, amelyet a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság elutasított, az I. fokú fegyelmi határozatot helybenhagyta.

[8] A felperes keresetet terjesztett elő, amelyben a határozatok megsemmisítését kérte. Az elsőfokú bíróság 2018. augusztus 31-én kelt 12.K.27.209/2018/14. számú ítéletében a fegyelmi határozatokat megsemmisítette.

A felperes keresete és az alperes védirata

[9] A felperes 2020. október 16-án kereset terjesztett elő, módosított keresetében a jóhírnév megsértésével kapcsolatosan 2.500.000 forint, becsülete megsértésével kapcsolatosan 2.500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[10] Az alperes védiratában kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és perköltségben marasztalta.

A fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[12] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát, az alperes perköltségben marasztalását. Arra hivatkozott, hogy az ítélet sérti a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadott valamennyi állítását, hivatkozását.

[13] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, a felperes perköltségben marasztalását. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás helyes, abból a bíróság helyes ténybeli és jogi következtetést vont le, ítélete megalapozott.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[14] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete érdemben nem felülbírálható, az alábbiakra tekintettel.

[15] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül.

[16] A Kúria mindenekelőtt hivatalból vizsgálta, hogy van-e olyan pergátló akadály, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet vissza kellett volna utasítania, illetve ennek hiányában az eljárás folyamán az eljárást meg kellett volna szüntetnie.

[17] A Hszt. 253. § (1) bekezdése szerint a károsult a kártérítési igényét annak a szolgálati helynek az állományilletékes parancsnokához nyújthatja be, ahol a kár keletkezett. A Hszt. 254. § (2) bekezdése szerint a kártérítés megállapítása és kifizetése a miniszter által kijelölt szerv hatáskörébe tartozik. A Hszt. 255. § (1) és (3) bekezdései szerint a kártérítési igényt az igénybejelentés beérkezésétől számított hatvan napon belül, a 253. §-ban, vagy a 254. § (2) bekezdésében meghatározott szervnek kell elbírálnia, és a döntést a károsulttal indokolt határozatban kell közölnie. Ha a kártérítési igény vagy annak mértéke alaptalan, vagy részben alaptalan, az elbíráló szerv erről a károsultat azzal értesíti, hogy igényével bírósághoz fordulhat [Hszt. 255. § (1) bekezdés]. A kártérítési eljárás részletes szabályait a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek és hivatásos állományú tagjainak kártérítési felelősségéről szóló 23/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) tartalmazza.

[18] A Kúria követendő határozatai (Kf.III.39.105/2021/5., Kf.III.45.092/2021/6.) szerint a Hszt. 256. § (1) bekezdés b) pontja alapján a személyiségi jogok megsértése esetében a Hszt. kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai az irányadóak, ezért az igényérvényesítésnek is igazodnia kell a kártérítési szabályok esetén előírt rendhez. Erre figyelemmel a személyiségi jogi jogsértés jogkövetkezményei iránti követelés érvényesítése a Hszt. 253. § (1) bekezdésének megfelelően igénybejelentéssel indul, amelyet a Hszt. 254. § és 255. §-a alapján kell elbírálni, és azzal szemben a Hszt. 255. § (1) bekezdése alapján lehet a bírósághoz fordulni.

[19] A Kúria megállapította, hogy a kártérítési (sérelemdíj iránti) igény elbírálására meghatározott fenti eljárást nem folytatták le, erre irányuló igény hiányában az alperes nem hozott határozatot a felperes sérelemdíj iránti igényéről.

[20] A Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja szerint, ha a felperes anélkül indít pert, hogy bármely fél a vitatott tevékenységgel szemben a jogszabály által biztosított közigazgatási jogorvoslatot kimerítette volna, vagy a pert más közigazgatási eljárásnak kell megelőznie, a bíróság a keresetlevelet visszautasítja.

[21] A Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság az eljárást bármely szakaszában megszünteti, ha a 48. § (1) bekezdés a)-i) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának lett volna helye.

[22] A felperes a rendvédelmi szervezettel szemben előterjesztett kártérítési (sérelemdíj iránti) igénye érvényesítése során elmulasztotta a Hszt. 253. § (1) bekezdésében és a BM rendeletben szabályozott eljárás kezdeményezését, ezért az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet – a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja alapján – vissza kellett volna utasítani, illetve ennek hiányában utóbb az eljárást meg kellett volna szüntetni, a Kp. 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[23] A Kp. 110. § (4) bekezdése értelmében, ha a másodfokú bíróság az eljárást megszünteti, az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetési ok fennáll, hatályon kívül helyezi.

[24] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjában, a 81. § (1) bekezdés a) pontjában és a Kp. 99. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezések alapján az eljárást megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte [Kp. 110. § (4) bekezdés].

A döntés elvi tartalma

[25] *I. A hivatásos állomány tagja, volt tagja a személyiségi jogainak szolgálati viszonyral összefüggő megsértése esetén a sérelemdíj iránti (kártérítési) igényét nem közvetlenül a bírósághoz, hanem annak a szolgálati helynek az állományilletékes parancsnokához nyújthatja be, ahol a kár keletkezett.*

[26] *II. Ha a felperes a rendvédelmi szervezettel szemben előterjesztett kártérítési (sérelemdíj iránti) igénye érvényesítése során elmulasztotta a Hszt. 253. § (1) bekezdésében és a 23/1997. (III. 19.) BM rendeletben szabályozott megelőző eljárást, a bíróságnak a keresetlevelet vissza kell utasítania [Kp. 48. § e) pont], illetve ennek hiányában az eljárást meg kell szüntetnie [Kp. 81. § (1) bekezdés a) pont].*

Záró rész

[27] A pervesztes felperes a Kp. 35. § alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 4/A. § (1) bekezdése, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyérték (5.000.000 forint) és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes alperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[28] Az alperest az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes költségmentesség illeti meg, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad.

[29] A felperes a munkavállalói költségkedvezmény megállapításának és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet 1. §-a és a Pp. 525. §-a alapján munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért a fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja és 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad. Az Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében az illeték alap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetében 8%, de legalább 15.000 forint. Az illeték alap a pertárgy értéke (5.000.000 forint), a fellebbezési eljárás illetéke ennek 8%-a (400.000 forint).

[30] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] A Kúria végzése ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pont].

Budapest, 2022. június 28.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s. k. bíró

